



TRIGODNJA DANICA.

Katolški cerkveni list.

№. 43.

V četrtek 23. kozoperska.

1851.

Marija naša pomočnica.

Ti, ki nad trume nebeške vse
 Bližnja pred Jezusom znaješ se!
 Ti, mati Gospodova, naša pomoč!
 Razjasni nam uma in pameti noč.
 Prosi, Marija, prosi za nas
 Zdaj in posebno poslednji čas!

Duše, ki v grešnih vezéh tičeš,
 K tebi vse zgrevane pribežeš;
 Prot' tebi obračajo solzne oči —
 O mati premila! usmil' se jih ti.
 Prosi, Marija i. t. d.

Duše v skušnjavah, ki jih teró,
 K tebi, Marija! se zatekó;
 Ti, mat'! ljubeznjivo se vanje ozri,
 Iz silne skušnjave jih čiste otmi.
 Prosi, Marija i. t. d.

Duše terpinčene od britkost
 K tebi zdihujejo za serčnost;
 Izroči, Marija, jih ljub' mu Bogu,
 Zadobi pomoč jim od svoj'ga Sinu!
 Prosi, Marija i. t. d.

Ljuba nedolžnost tud' kliče v té,
 Deb' si privarvala čist' serce;
 Se v tebe ozira z doline solzá,
 Zaupanje terdno do tebe ima.
 Prosi, Marija i. t. d.

Bog ti veliko je dal oblast,
 Torej, Marija! ti gre vsa čast;
 Podpiraj nas s svojo mogočno prošnjo,
 De srečno vsi pridemo k tebi v nebó!
 Prosi, Marija, prosi za nas
 Zdaj in posebno poslednji čas!

P.

Sanje in resnica.

Nekimu bolniku, ki je bil že prav blizu smerti pa ves v greh in posvetnost vklenjen, se je nekdanj po noči

sanjalo, de Zveličar Jezus Kristus na njegovo serce terka in prosi vanj pušen biti.

Naj je pa Jezus še toliko pohlevno terkal, mu bolnik ni hotel odpreti, temuč merzlótno je odgovoril, „de ima že dosti prijatlov v svojim sercu, in de Jezusa ne vzame, ker zauj prostora nima.“

Jezusu se milo stori in reče: „Kdo so ti prijatli?“ Odgovori bolnik: „Leti so: napuh, nečistost, nevošljivost, jeza, lenoba in še drugi prijatli v prijaznosti z menoj sklenjeni.“

Tedaj mu Jezus prigovarja, naj to družino iz serca odpravi, de bo On zamogel v njem stanovati; morajo pa vsi odjenjati, de bo On sam serce v last vzel.

Prazno upanje. Bolnik je djal, de s svojimi nar boljšimi prijatli vendar ne more tako delati. Zveličar je zdihnil in žalostin proč šel.

* * *

Drugo noč je imel bolnik enake, pa vendar vse drugačnejše sanje. Sanjalo se mu je, de se je z zemlje locil, de pred nebeskimi vrati stoji, in milo prosi, de bi ga v nebesa spustili.

Ali Jezus se mu je na vratih prikazal in mu je rekel: „to ne more biti, imam že veliko prijatlov, in tebe ne vzamem, ker nimam več prostora za te.“

„O gorjé meni!“ — reče človek — „kdo so ti tvoji prijatli?“ Zveličar mu odgovori: „Marija prečista Devica, množica pravičnih stare zaveze in neštevilni svetniki, spričevavci in spoznavavci nove zaveze, in še drugi dobri prijatli in prijateljice, ki so bili že toliko časa v zvesti prijaznosti z menoj sklenjeni.“

Tedaj bolnik Jezusa prigovarja: „naj vendar te prijatle iz nebes odpravi, de bo on dobil v njih prostor.“

Prazno upanje. Zveličar mu odgovori: „Pomisli, de s svojimi nar boljšimi prijatli vendar ne morem tako delati!“ In bolnik je šel žalostin od nebeskih vrat.

Ko se je bolnik iz teh strašnih sanj prebudil, je spoznal tudi njih strašno resnico, je tisto uro začel pokoro delati, in je z lepo smertjo zveličan svoje življenje sklenil. (K. S. Bl.)

Blagoslovljenje nove cerkve na Verhnikl.

Bilo je pričujoče leto ravno tisti dan, kteriga svet z nar večji norijo obhaja, de so bili s. zakramenti iz stare farne cerke Verhniške, ktera je od pogorisa l. 1628 stala, preneseni v narbližji podružnico; bil je dan obiskanja premile Device Marije, de je bil temeljni kamen blagoslovljen; in letos, v god obhajanja žegnannya vsih cerkev je bila nova farna cerkev že blagoslovljena, s. zakramenti so bili v njo preneseni, in prvič se je daritev s. maše v njej obhajala. De je tako delo v toliko malim času doveršeno, je očitno znamenje od veliciga prizadevanja čast. gosp. fajmoštra in dehanta Andreja Pečarja, in od zveste in neutrudene pripomči farne soseske in zlasti prvih in boljših mož iz nje; zakaj zidanje je do slej že pri 15000 gold. stroškov pobralo, in marsikaj potrebuje še poplačevanja in izdelovanja; vse se je večidel iz moči in prostovoljnih darov farne soseske že poravnalo, in druga ostalo se dočakuje. Ni prostor vsih večjih dobrotnik pri zidanjih te cerkve posebej imenovati; ampak sploh je to spoznati in hvaliti, de kar je boljših in prvih mož v Verhniški srenji, so si vsi v edinosti vkupej dobrovoljno in neutrudeno za to sveto delo prizadevali, in ni ga bilo med njimi nobeniga z nasprotnim duham navdaniga, kar ni v vsaki soseski lahko najti. Pa tudi vodjem zidanja gre čast, de so delo umetno in pridno izpeljevali; delo samo tako kmalo in tako lepo doveršeno svoje mojstre hvali, namreč g. Šöppel-na ki je načert storil, in M. Medveda, ki je stavbo izpeljal.

Cerkve sicer od zunej še ni izlikana, pa kakor se po poti proti nji pride, mogočno zidanje človeka že od daleč se zavzeti sili; visok kamniti križ verbi sprednjiga lica namen velike hiše kaže, de je namreč v božjo čast odločena. Visok, lepo iz kamna izdelan portal tudi večji prihajoci množici prostor v božji tempelj stopiti da. Znotrej, kjer je zidanje že vse zalo po bizantinski šegi izlikano, se velikost cerkve lepo pred človekam razprostira; šesteri stebri, visoki in nikakor ne silno debeli, prostora tudi nikakor ne zapirajo; svetlobe ima zdaj zidanje od znotrej 21 sežnjev 5 čevljev na dolgo, 9 sežnjev in čez polšesti čevljev na široko, in 7 sežnjev 5 čevljev na visoko. V velikim koru ali v svetišu se veliki altar vzdigne na treh štablah s prostorno mizo; na njem je lep tabernakel, še za staro cerkev pred kratkimi leti narejen, v podobi na vse strani odpertiga tempeljna na več stebrih. Višje gor je viditi velika tabla ali podoba s. Pavla aposteljna, kterimu je ta cerkev v čast namenjena; naredil je to podobo lepo g. Kurc od Goldenstein, ter postavil je aposteljna pred oči v priči, ko je od glasu in svetlobe z nebes prestrašen na zemljo padel, in se zopet hoče vzdigniti, ter se slepiga spozna. Visoki okni na obeh straneh te table posebno cerkev lepšata, ker se v njih po vsi velikosti kaže iz raznobaraniga stekla križ narejen. Kar bo še družiga dela krog table in sploh v dnu svetiša altar zalšalo, bo z barvami na sirovi zid izobraženo. Stranski altarji pa se bodo prejšnji spet postavili, ker so iz kamna izdelani, in tudi za novo cerkev primerjeni, ko velike okna ne pripuste zlo visokih altarjev spodej. Leca ali kancel pa je nova, iz lesa v prelepi in častiti bizantinski podobi izdelana.

V dan, ko je imela nova cerkev blagoslovljena in za božjo službo odperta biti, je Bog po hudim dežji vunder vedro dodelil; veliko ljudstva se je od blizo in daleč k svetimu opravilu zbralo. Nar pred so visoko častiti gospod in korar Janez Novak, novo zidanje po postavi rimskiga rituala v božjo hišo blagoslovlili s pooblastenjem milostiviga škofa, in podpirani od doma-

čih in drugih duhovnov. Potem je bilo s. rešnje Telo v lepi dolgi procesii iz cerkve s. Leonarda v novo cerkev preneseno; bandera iz vsih sosesk Verhniške fare, zalo petje z muziko, ktero so g. Gregor Rihar iz Ljubljane vodili, so procesijo lepšale. Daritev sv. maše so po tem častiti g. dehant slovesno obhajali, vse drugač spodobno se je zamoglo sveto opravilo goditi, in vse lepši se je zopet zalo petje z muziko razlegalo, kakor pa v stari nizki, tesni cerkvi. Sveti govor med s. mašo pa so imeli g. Juri Volc, duhovnik škofijskiga semeniša. Njih krepka beseda je veselje in srečo z Verhniško faro pri doveršenim tako velikim delu izrekla; je za obilni trud in bogate darove hvalila, celo sosesko z njenimi prvaki in zlasti njenim duhovnim pastirjem, in vse k stanovitnosti, radodarnosti in neutrudenim prizadevanju za popolno izdelanje in ozaljšanje nove cerkve vabila; to tirja, so govornik posebej skazali, dolžna čast in hvaležnost do Boga, in spodobno spoštovanje do farne cerkve, kakor duhovne matere. Kako močno de je beseda govornika v serca poslušavcov segla, je pokazal obhod pri darovanju, ker se je moško in žensko ljudstvo, domače in ptuje krog altarja drenjalo, de ni bilo konca dočakati. Med darovanjem so zraven krasne muzike posebno serca budile duhovne pesmi iz ust pevcev in pevk, od g. Riharja izurjenih in vodenih. Celo sveto opravilo je terpelo od devetih zjutrej do dveh popoldne; pri vsim tem se nikomur ni zdelo predolgo, ker posebna slovesnost ga je povzdiguila in sercam prijetniga storila.

To slovesno obhajanje bo gotovo v dolgim spominu Verhniške fare ostalo; marsikomu se je serce veselja topilo in so solze radosti v očeh migljale, ker je vidil cerkev veliko, krasno na mestu, kjer bi je pred dvema letama si nihče ne bil takošne misliti mogel. Je pa takošno obhajanje tudi spričevanje, de je naše ljudstvo še za božjo čast vneto, in de ga posledaje prekucije in zmotnjave niso v veri oslabile, marveč de se dobri duh z močjo budi in vzdiguje. Bog daj, de kakor lepe božje tempeljne od zunej njemu v čast zidamo, mu enako tudi spodobne tempeljne v svojih sercih stavimo.

Hicinger.

Č a s .

(*Sveti Bernard.*)

„Nobedin zmed vas nikar nikar ne misli, de ni nič ležeče na času, ki se v vnešarnih pogovorih zgubi; ker zdaj je milostni čas, zdaj je dan zveličanja! Beseda leti in se ne da več perklicati, čas beži in nikoli več ne pride, in vender se neumnež ne spametva, ko ga zgubi.“

„Nič ni dražjiga kakor čas, pa žal nam! nobena reč se dan današnji manj ne ceni, kot čas. Dnevi zveličanja mem grndó, pa nobedin na to ne misli; nobedin se ne obtoži, de je veliko trenutkov časa zavergel, ki jih nikoli več ne bo.“

„Ves čas imej za zgubljen, v kterim na Boga ne misliš. Vse reči so nekoga družiga, le samo čas je naš.“

„Kdor hoče sam za se moliti, mu je gledati na mesto in čas. Čas pokoja od dnevnih opravil je priložniši in pripravniši, posebno pa gre molitev prostejši in čistejši iz duše, kadar globoko ponočno spanje pokoj oznanuje; in molitev se vzdiguje po noči kviško, ktere priča je lo Bog in angel, kteri jo sprejme, jo na nebeški veliki darilnik položi.“

Skazuj spodobno čast posvećenim krajam!

Malo je ginljivih dni v letu, kakor je dan spomina vernih duš v vicah. Že v god vsih svetnikov popoldan človeka, ki kej čuti, vse spreleti, ko vidi, de cerkev svoj veseli kinč, v katerim se je dopoldne sreče svojih izvoljenih otrok v nebesih praznično razveselovala, naenkrat odloži, in se z žalostno černo obleko zakrije, in mili glas mertvaških pesem zažene, ter ubogim dušam v kraji očiševanja milost in rešenje iz terpljenja prosi. Kdo bi mogel merzel in terd ostati, ako vidi ljudi od vsih strani v cerkev in od tod na pokopališa hiteti, večji del vse v bolj temni in črni obleki, in vse bolj resnobne in zamišljene, kakor drugič, de se ne sliši veliko smeha, in tudi menj govorenja med njimi. Terji kakor jeklo pa bi mogel človek serce imeti, ako bi ne bil ginjen, če ta popoldan, ali zjutrej na vernih duš dan stopi tudi na pokopališe, na posvečeno njivo, kjer so usejane trupla rajnic do čudnega vstajenja, in vidi tukej celo trumo ljudi se žalostno sprehajati, po dva, tri, štiri, pet na enim grobu klečati, ki v goreči molitvi k Očetu milosti zdihujejo, in večni pokoj prosijo duši ljubiga očeta, drage matere, nepozabljiviga brata ali sestre, med tem ko debele solze po njih licih na tihi hladni grob tečejo; — ko vidi tukej tudi veliko terdoserčnih zlo omečenih, pri katerih maloktera reč kej zda; ta sveti kraj pa jih vender pretrese, ker mende mislijo, de bodo kmalo tudi oni pod to zeleno rušo trohneli, pod katero so kosti njih nekdanjih tovaršev in prijatlov že v prah zdrobljene. To mora človeka giniti, in se mu globoko v serce vtisniti, de še potlej, kedar mem tega sv. kraja gre, resnobne misli v njemu zbudí. —

Ali čudno se mora zdeti vsakimu, kdor v takih resnobnih mislih na kej takiga naleti, na kar sim jest naletil. Šel sim na dan vernih duš popoldne mem pokopališa, in že deleč me je pogled tega posvečeniga kraja, ki toliko moč do naših serc ima, na vse opomnil, kar sim dopoldan in poprejšni večer tam vidil in občutil. Ko bliže pridem, pa zagledam namesti pobožnih in žalostnih molivcov — dve kravi — po grobeh hoditi, katerih ena je z glavo po enim križu dergnila, dokler ga poderla ni, druga pa se je pasla, in s svojim gerdim repam po križih in podobah Križaniga opletala. Groza bi me bilo take nečasti, ki se posvečenimu kraju in znamnju našiga odršenja godi; pa mislil sim, živina je neumna, in ne more sv. reči v časti imeti, napčino pa je, de ljudje vrata odperte pušajo, de živina more notri priti; — mislil sim namreč de ste kravi kakimu otroku, ki se na paši v igro zamisli, in na živino ne merka, notri ušle. Ravno hočem iti, in ji izgnati, kar pride star mož proti meni, ki je klobuk v roki prinesel in molil, in me tako nagovori: Meni se pač nespodobno zdi, de se krave po britofu pasejo. Vselej sim nejevoljin in žalosten, kedar jih vidim; ko bi moja beseda kaj veljala, bi hotel precej prepovedati, jih notri goniti. „Kaj jih kdo nalaš notri goni, mu hitro v besedo sežem? ali niso le ušle notri? O kaj ušle, mi mož nejevoljin odgovori; mežnar *) jih spuša notri, saj vidite, de so vrata zaperte. Ne vem, kako de mu je to pripušeno? Vsi ljudje se pritožijo, de so jim križi na grobeh poderti in polomljeni, in jest bi bil dans, ko bi bolj pogledal ne bil, kmalo v kravjek pokleknul, ki je na grobu rajnce žene bil — prav milo se mi je sto-

rilo, de krave na njen grob s..... ki ga jest z žegnano vodo kropim. — Tako mož izgovori, in gre svojo pot naprej. Jest pa sim v nejevolji letel in kravi iz pokopališa izgnal. Pravice sicer nisim imel, pa sim si jo vzel iz prepričanja, de posvećenim krajem se taka nečast goditi ne sme. Zakaj že nekdanjim nevernikom se je nar gersi hudobija zdela, pokopališ mertvih ne v miru pustiti, ali jih oskruniti. Koliko več morajo naše posvečene pokopališa v časti biti, ker v njih počivajo keršanske trupla, ki so bile tempeljni sv. Duha, in na katerih stoji veliko podob križaniga Zveličarja, katerim nečast radovoljno delati, je velika pregreha. Zato so vse pokopališa obzidane, in po cerkveni postavi zmiram zaperte, de bi se ne oskrunile, in ne obnečastile. Tode lakomnosti ne obderži nobena ograja, in nobena reč ji ni presveta; če le krajcer dobička upa iz nje narediti, ji je pripravljena nečast storiti. Naj častiti gosp. fajmoštri tako in enako nečast od posvečenih krajev po moči odvracujejo. —

Slovensko slovstvo.

Albrechtov keršanski nauk ali „razlaganje keršanskiga katolškiga nauka.“ od kteriga je „Danica“ že govorila, je zdaj v treh delih ves natisnjen. Desiravno je že dosti keršanskih naukov v slovenskim jeziku pisanih, vender v taki podobi katekizma še nimamo, kakor je ta. Te obsirne bukve obsežejo keršanski nauk, kakor se sam na sebi imenuje, nadomestujejo pa tudi zgodbe sv. pisma in za priprostiga tudi ponekoliko sveto pismo sploh, ker so imenitniši in potrebniji reči v njih zapopadene, in vse je ravno toliko obsirno in na tanko rezlagano, kolikor je sploh katoličanu koristno vediti. Za keršansko hišo, kjer zna kdo brati, so te bukve pripravno zlo spodbudno in učivno berilo, kteriga imajo dosti celo leto, ako se večkrat zlasti ob nedeljah po nekoliko bere. Tako berilo je tudi kratkočasno, ker vedno kej noviga pride. Kar je v evangeliu, sv. pismu ali tudi po družih nekterih keršanskih naukih temno za priproste, je tukaj razložno razlagano, ker te bukve so „razlaganje keršanskiga nauka,“ in torej ne le duhovnam za rabo v keršanskih naukih, temuč vsaki hiši, kjer znajo brati posebno priporočiti. V 2. izdatku 1. dela je zgodba Jezusoviga terpljenja lepo po svetim pismu razložena, kar se lahko namesto pasjona bere — zlasti v pöstu. Veliko boljši, je upati, de bi bili ljudje, ako bi se večkrat posebno ob nedeljah in praznikih po keršanskih hišah vprico vse deržine take bukve brale, v kterih so dolžnosti vsih stanov po domače, priprosto in priserčno razlagane. Celó delo velja 5 gold. in je na prodaj in v zalogi pri gosp. žl. Kleinmajerji. Veči del rokopisa so čast. gosp. spirital J. Volc imeli v pregledu. Papir je lep, natis razložen v novi pisavi, oblika v osmerini.

V primeru poda „Danica“ eno obravnavo iz tega keršanskiga nauka, namreč §. 67. „dolžnost, ptuje blagó poverniti,“ de se bo vidilo, kako pri eni méri je to „razlaganje“ izpeljano.

§. 67. Dolžnosti, ptuje blagó poverniti. Bog je zapovedal, de, kdor je svojiga bližnjiga, kakor si bodi, na blagu poškodval, mora storjeno škodo popraviti, in vse poverniti, kar mu je vzel. „Človek, kteri se je po tem pregrešil, de z zaničevanjem Gospoda svojimu bližnjimu hranjeno vtají, kar je bilo njegovi zvestobi zaúpaniga, ali mu po sili kaj vzame, ali ga scer ogoljufá, ali zgubljeno reč najde, in s krivo persego še zraven vtají, ali karkoli družiga več taciga storí, v čimur se ljudje pregrešé, če bo pregrehe pre-

*) Kako malo nekteri mežnarji svete reči spoštujejo, sim se prepričal tudi v neki cerkvi, ko sim vidil mežnarja, ki je z blagoslovljeno vodo pred pometanjem po cerkvi in okrog cerkve kropil, ker je bil prelén, si druge vode prinesli.

pričan, tako naj vse, kar je hotel z goljufijo obdržati, celo in verh tega še peti del gospodarju, kterimu je škodo storil, poverne.“ 3. Moz. 6. 2. In Jezus pravi: „Povém ti, ne pojdeš od ondod, dokler tudi nar zadnjiga vinarja ne plačaš. Luk. 13. 59. In v priliki od nesmiljeniga služabnika pové Jezus, de se je gospod nad njim razserdil, in ga trinogam izdal, dokler ne bo plačal vsiga dolgá. Mat. 18. 24.

Poverniti je dolžan vsak storjeno škodo pod zgubo večniga življenja, in spovednik ga ne more veljavno odvezati, dokler ne poverne in je ne popravi, ali saj prav resnične volje nima, vsiga do zadnjiga vinarja poverniti, kar pa grešnik mora z deli prepričati, in ne le z golimi besedami: zakaj spovednik nima nobene pravice per ptujim blagu spregledati in odpustiti. Sv. Avguštin pravi: Kdor ptujiga blagá ne poverne, zavoljo kteriga je greh storil, in ga zamore poverniti, nobene pokore ne dela, le hlini se, če pa resnično pokoro děla, bo pa greh le takrat odpušen, kader bo ukradeno blagó vrnil.

In kdor sebe prav ljubi, bo že zavoljo svojiga zveličanja si prizadjal vse poverniti, ker vé, de je božjo zapoved prelomil, serce bližnjiga hudo razžalil, s storjeno škodo se tudi tolikanj ptujih grehov vdeležil, kteri na njegovi duši kot ptuje blago ležé; vse to ga močno peče, zato tudi skerbitako hitro, ko je moč, vso škodo poravnati. Tako je bil Cahej omečen po Jezusovim nauku, in iz prave ljubezni do bližnjiga in do sebe, in zavoljo svojiga zveličanja je rekel, de mu hoče évetero poverniti, kogar je poškodoval, in polovico svojiga premoženja med uboge razdeliti, de le Jezusa zadobi.

(Konec sledi.)

Razgled po kersanskim svetu.

Duhovne vaje v Brežcah. V „K. Bl. a. M.“ se med drugim bere: Lctas so bile pervič eksercicije v Šent-Andreju na spodnjim Korotanskim v sedežu vikšiga pastirja v začetku kimovca, v frančiškanskim samostanu v Brežcah na spodnjim Štajarskim pa od 22. do 26. kimovca. Pri pervih je bilo 53 duhovnov in vladal jih jih je čast. g. korvikari Adalbert Šmid; pri poslednjih pa, ktere je čast. g. podprior karmeliškiga samostana O. Serapion Vencel vodil, je bilo 7 redovnih in 52 družih duhovnov. Une se po vseh straneh hvalijo, od le-tih ravno to veljá. S posebno znajdenostjo je častiti Oče pretresoval posamezne duhovske dolžnosti sploh in zlasti dolžnosti dušniga pastirja, in posebno nas je veselilo, de je vsako še posebej na sedajni čas obrnil. Zlasti pomljivo se nam to zdi, de je per premišljevanji od Jezusoviga nasledovanja z veliko spretnostjo iz Jezusove pokorsine pravila razodel, po kterih se je mašniku naše dni do duhovske in deželске gosposke, in tudi rovarjem nasprot obnašati, de bo po Kristusovim zgledu delal. Tudi ne moremo zamolčati lepe postrežljivosti Brežčanskih prebivavcov, kteri so se skušali, postelj in družih potrebnih reči: temu bogoljubnimu namenu preskerbeti; to ne razodeva le samo verne gorečnosti, ampak tudi lepo sporazumljivost prebivavcov tega mesta z njih duhovšino, zakaj mestni duhovšini je bilo naročeno za potrebno pripravo poskerbeti. Nj. milost prečastiti škof so bili dosihmal pri vsakih eksercicijah sami pričujoči, in so tudi naserčne govore (konsideracie) vselej sami imeli. Tako je bilo tudi pri eksercicijah v Šent-Andreju; po tem so šli v Celje, de bi bili ondi pri duhovskih pogovorih (konferenciah), pri konkurzu za du-

hovne, in na to so se namenili iti k eksercicijam in naslednjimu duhovskimu svetu (konferencia) v Brežce. Previdnost božja je pa vender drugači obrnila. Poprejšni dan so še terdni in zdravi predsedovali pri duhovskimu svetu, drugi dan pa se jih je lotila tako huda bolezin v drobu, de bi bili skorej s smertjo rinali. Tako Jih pri duhovskih vajah nismo imeli, vender smo pa Bogu hvaležni, de se Jim že boljša, ker Njih smert bi bila naša nezmerna žalost.

* V katoliškim zbirališu v Moguncii je g. Lang, mlad, učen in goreč katoličan, vrednik Westermayerjeviga „Volksfreund-a“ glasove katoliških ljudstev primeril s petjem svete maše. On pravi, de „Kyrie eleison“ poje zatirano, zdihajoče švajcarsko ljudstvo; „gloria“ pojó angleški verni veséli zavoljo povernjenja škofijstva, ki se ne dajo zmotiti naskakovanju prenapetih anglezov; „kredo“ se razlega iz ust francoskiga ljudstva, ktero je v svojim jedru še zmíram verno, z blagosercnim Montalembertam pred seboj; „sanktus“ se glasi iz Laškiga, kjer je sveti Sedež, ki mu gre deliti blagoslov vsimu svetu, gospodu hosana peti, in namestniku Kristusovimu na tem sedežu se spodobi „benediktus;“ zgodovina tega sedeža je zgodovina vesoljne zemlje, to veliko resnico je spoznal sam protestanski zgodovinec Dahlmann, ker piše: Angleško ima dvoje dvorano, Francosko svojo zbornico, Rusovsko svoj kabinet, Turčija divan, Laško le samo — sedež, ali ta sedež deli blagoslov po vsim svetu, in je močnejši od dvoran, zbornic in kabinetov! „Agnus Dei“ je delež Nemcov.“ Koga bo pa za nas Slovence?

* V Kanadi, angleški naseljni v Ameriki, je bilo angleško bandero na tergu očitno sožgano, ko so zvedili, de je kraljica katolicanam sovražno imensko postavo podpisala.

* Spis, kteriga je Turinski profesor Nugtu o cerkvenim pravu na svitlo dal, je od rimskiga štola za-veržen in preklican.

* Bernensko škofijstvo naznani duhovnam, de naj zabranjujejo kupovanje pratike „Koleda,“ od „jednote moravske“ izdane, ker se v nekterih povestih te pratike duhovstvo obrekuje; ob enim pa priporočuje Koledarja: „Moravan.“

* Poslanec Dr. in profesor Döllinger bo poslanstvo pustil.

* V Dortmundu na Prusovskim je mogel katoliški duhovnik 25 tolarjev kazni plačati, ker je bil na sv. R. Telesa dan obhod ali procesijo očitno napravil.

* Švajcarsko protestansko vladarstvo je vnovič v Turgavskim kantonu 2 katoliška samostana, eniga s cerkevjo vred na prodaj postavilo.

* Na Prusovskim je minister bogočastja naznanil cerkvenim in šolskim višjim, de jim ni treba k temu pervoljenja od vlade, ako kdo za cerkev ali za šolo hoče kej podariti. Po katoliških državah si je vlada vgled v te darila in njih obravnavo še prideržala. „Na Francoskim — pravi „l'Univers“ — je bil čas večkrat, ki je bilo pušeno cerkveno premoženje krasti in ropati, pravične darila so pa vedno bile v vladne zadržke zapletene.“ — Dalje pruski državni listi očitno spoznajo, de ne v dnaru, ne v vojaštvu, ampak v povernjenju k Bogu, v oživljenju vere je držav prihodnost.

* Koristenienski škof Ignaci Kolovinsky je dobil od sv. Očeta palium (znamnje vikših škofov) in je v Mohilevskiga nadškofa zvoljen. Ta mož, slovesin kakor katoliški pisavec v poljskim jeziku, še ni 40 let star.

* V Kwardenburgu na Niskozemskim je bila 24. grudna prva katoliška cerkev posvečena.